

Β' Γυμνασίου**Μάθημα: Νεοελληνική Έκθεση****ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ**

Οι εγκλίσεις είναι οι μορφές που παίρνει το ρήμα για να φανερώσει τον τρόπο που παρουσιάζεται το νόημα από τον ομιλητή. Είναι τρεις:

1. Οριστική: σημαίνει κάτι το πραγματικό, σπανιότερα δηλώνει το πιθανό, την ευχή ή και την παράκληση. Οριστική έχουν όλοι οι χρόνοι.

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	
	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	χτενίζω	χτενίζομαι
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	χτενίζα	χτενίζομαι
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	χτενίσα	χτενίστηκα
ΜΕΛΛ.ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ	Θα χτενίζω	Θα χτενίζομαι
ΜΕΛΛ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ	Θα χτενίσω	Θα χτενιστώ
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	Έχω χτενίσει	Έχω χτενιστεί
ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	Είχα χτενίσει	Είχα χτενιστεί
ΜΕΛΛ. ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ	Θα έχω χτενίσει	Θα έχω χτενιστεί

Παράδειγμα με την οριστική έγκλιση

1. Ο Γιώργος διαβάζει. (φανερώνει το πραγματικό)
2. Ο Γιάννης είναι στο δωμάτιο του, θα διαβάζει. (φανερώνει το δυνατό)
3. Μακάρι να μην τον γνώριζα ποτέ. (φανερώνει ευχή)
4. Δεν έρχεσαι μαζί μου αύριο; (φανερώνει παράκληση)

2. Υποτακτική: σημαίνει που θέλουμε να γίνει ή περιμένουμε να γίνει, δηλαδή το ενδεχόμενο, το επιθυμητό αλλά και προτροπή παραχώρηση, ευχή, δυνατό, απορία, πιθανό και προσταγή. Λέξεις που συνήθως χρησιμοποιούνται είναι: να, ας, για να, όταν, αν, άμα, εάν. Υποτακτική έχουν οι χρόνοι: ενεστώτας, αόριστος, παρακείμενος.

ΧΡΟΝΟΙ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	
	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	Να χτενίζω	Να χτενίζομαι
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	Να χτενίσω	Να χτενιστώ
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	Να έχω χτενίσει	Να έχω χτενιστεί

Παράδειγμα με την Υποτακτική έγκλιση

1. Αν τα καταφέρω, θα έρθω. (φανερώνει το ενδεχόμενο)
  2. Ας έρθει εκείνη η ώρα με το καλό και βλέπουμε. (φανερώνει το επιθυμητό)
  3. Αν το θέλεις τόσο πολύ, έλα. (φανερώνει παραχώρηση)
  4. Να το πω ή όχι; (φανερώνει απορία)
  5. Να μη το ξαναπείς αυτό. (φανερώνει προσταγή)
3. Προστακτική: σημαίνει διαταγή ή παράκληση και φανερώνει προσταγή, προτροπή, απαγόρευση αλλά μπορεί και να δηλώνει παράκληση, ευχή και έντονη περιέργεια. Προστακτική έχουν οι χρόνοι: ενεστώτας και αόριστος. Συναντάται μόνο στο β ενικό και β πληθυντικό πρόσωπο.

ΧΡΟΝΟΙ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	
	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	Χτενίζε - χτενίζετε	
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	Χτένισε - χτενίστε	Χτενίσου - χτενιστείτε

Παράδειγμα με Προστακτική έγκλιση

1. Κλείσε την πόρτα. (φανερώνει προσταγή)
2. Μη παίζεται τέτοιου είδους παιχνίδια. (φανερώνει απαγόρευση)
3. Πήγαινε στο καλό. (φανερώνει ευχή)
4. Πες, πες, τι έγινε χτες τελικά; (φανερώνει έντονη περιέργεια)